

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Број: Увл-117/04

Бања Лука, 8.12.2005. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Кршлаковић Фикрета, као председника вијећа, те Мрша Смиљане, Нинић Јанка, Осмић Дарка и Куленовић Златка, као чланова вијећа, уз судјеловање Сувајчевић Слађане као записничара, у управном спору по тужби С. М. из Б.Л. (у даљем тексту: тужила), против акта број 1-04-8190/04 од 13.10.2004. године, туженог „Телекомуникације РС“, А.Д. Бањалука, у предмету рекламације на рачун телефонских услуга, одлучујући о захтјеву тужиле за ванредно преиспитивање рјешења Окружног суда у Бањалуци, број У-338/04 од 11.11.2004. године, у сједници одржаној дана 8.12.2005. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се уважава, рјешење Окружног суда у Бањалуци број У-338/04 од 11.11.2004. године се укида и предмет враћа том суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаним рјешењем одбачена је тужба тужиле против одлуке Другостепене комисије туженог, за рјешавање приговора из претплатничког односа, број 1-04-8190/04 од 13.10.2004. године, којим је одбијен је као неоснован приговор тужиле изјављен на одлуку Првостепене комисије за рјешавање рекламација из претплатничких односа, број 32/7 од 20.9.2004. године. Тим актом, није усвојена рекламација тужиле на висину телефонског рачуна за мјесец 7./2004 годину, у висини од 282,00 КМ. Образложено је да су одговарајуће службе туженог, у складу са одредбама Правилника о поступку и начину рјешавања корисника ТТ услуга, провјериле исправност претплатничког вода и телефонског апарата, исправност уређаја у мјесној централи који би могли утицати на тачност регистровања тарифних импулса и исправност уређаја за регистровање тарифних импулса те утврдила да су телефонске линије, НФ парице и апарат исправни.

Суд је у побијаном рјешењу заузео правни став да оспорени акт није управни акт према дефиницији датој у одредби члана 6. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“; бр. 12/94, у даљем тексту: ЗУС), јер да није донесен у вршењу јавних овлашћења, а ни у управној ствари. Истакао је, да га је донио надлежни орган предузећа које је организовано као акционарско друштво па да као такво нема јавно овлашћење за поступање у управној ствари јер да му оно није дато законом а ни одлуком Скупштине града утемељене на закону. Додао је да се ПТТ услуге врше, према члану 2. Закона о поштанским, телеграфским и телефонским услугама, на основу уговора под условима одређеним тим законом и општим условима за вршење услуга, што, како закључује, указује на чињеницу да је тужени одлучивао у оквиру законских и уговорних овлашћења у вршењу ПТТ услуга

Благовремено поднесеним захтјевом за ванредно преиспитивање тог рјешења (у даљем тексту: захтјев), тужила је истакла да је неприхватљиво тумачење суда да тужени нема јавно овлашћење за поступање у управним стварима јер да је организовано као акционарско друштво. Тужила сматра да ни једним законом није прописано да акционарским друштвима не припада овлашћење да уколико обављају јавне дјелатности да доносе управне акте. Истиче да тужено предузеће обавља концесионирану јавну дјелатност, да је још увијек у већинском државном власништву и да у управљању јавним добром на основу концесије (телекомуникационим простором), поступа у управним стварима којима се одобрава или ускраћује право грађанину да се користи јавним добрима. Додаје да суд није примјенио одговарајући материјални пропис а то је по мишљењу тужиле Закон о комуникацијама Босне и Херцеговине („Сл. гласник РС“; бр. 71/02), иако суд, како се надаље истиче, наводи одредбе Закона о поштанским, телеграфским и телефонским услугама, не наводећи земљу поријекла овог Закона, гласило у којем је тај Закон објављен те правни основ за његову примјену. Предложила је да се захтјев уважи и побијано рјешење преиначи или укине.

Тужено предузеће је доставило списе предмета, без изјашњења на поднесени захтјев, иако је Првостепена комисија туженог, за рјешавање рекламација из претплатничких односа, на сједници одржаној дана 27.7.2005. године, извршила поновно увид у документацију на основу које је донесена одлука о неоснованости рекламације телефонског рачуна, те утврдила да извјештај Службе комуникација потврђује потрошњу зарачунатих импулса листингом позиваних бројева са АТЦ-а, који региструје сваку

остварену везу у вријеме трајања па је закључила да је мјеродаван листинг позиваних бројева са АТЦ-а, при рјешавању приговора а не листинг добијен од провајдера које је приложила тужиља. Комисија је остала при раније донесеној одлуци о неоснованости рекламације на износ телефонског рачуна.

Размотривши захтјев, побијано рјешење, те остале прилоге у списима предмета, на основу одредбе чл. 48. Закона о управним споровима („Сл. гласник РС“, број 12/94, у даљем тексту: ЗУС) овај суд је одлучио као у изреци пресуде из слиједећих разлога:

Јавном службом се, у смислу Закона о јавним службама („Сл. гласник РС“, бр. 17/92, 11/93 и 21/96), сматрају установе, предузећа и други облици организовања утврђени законом који обављају дјелатност односно послове којима се обезбјеђује остваривање права грађана односно задовољавање потреба грађана и организација као и остваривање другог законом утврђеног интереса у одређеним областима (члан 1. став 1.). За обављање дјелатности односно послова утврђених законом у области јавног информисања, ПТТ саобраћаја, енергетике, путева, комуналних услуга и другим областима одређеним законом оснивају се предузећа.

Одлуком Високог представника за БиХ број 55/02 од 21. октобра 2002. године, објављене у „Службеном гласнику РС“, бр. 71/02, стављени су ван снаге чланови 1. до 34., 38., 40. – 51. и 56. – 131. Закона о телекомуникацијама РС. Према тој одлуци, Закон о измјенама и допунама Закона о телекомуникацијама РС ступа на снагу, 21. октобра 2002. године, на привременој основи, док га законодавни орган РС не усвоји у одговарајућој форми, без измјена и допуна и било каквих услова. Сагласно наведеном на снази је остала одредба члана 133. Закона о телекомуникацијама („Сл. гласник РС“, бр. 19/96), према којој се до доношења закона о јавним телекомуникационим услугама примјењују одредбе Закона о поштанским, телеграфским и телефонским услугама („Службени лист СФРЈ“, бр. 2/86 - у даљем тексту: Закон о ПТТ услугама), у дијелу који се односи на телекомуникације. Према одредби члана 2. ст. 1. тог Закона, ПТТ услуге се врше на основу уговора, под условима одређеним овим Законом и општим условима за вршење ПТТ услуге. Чланом 78. наведеног Закона, корисник телефонских услуга може поднијети рекламацију на износ на који је задужен за извршене телефонске услуге, неправилан рад ПТТ радника у манипулативној телефонској служби и неправовремено и површно отклањање техничких сметњи. Рекламације које се односе на неправилан рад већег обима подносе се писмено надлежној јединици ПТТ мреже или ПТТ организацији која је дужна да на сваку писмену рекламацију одговори подносиоцу рекламације, писмено са образложењем односно да у року од 30 дана од дана подношења рекламације отклони техничку сметњу за чије је отклањање надлежна.

Самоуправним споразумом о општим условима за обављање поштанских, телеграфских и телефонских услуга („Сл. лист СФРЈ“, бр. 35/88), који је закључен сагласно одредбама члана 2. и 26. Закона о ПТТ услугама („Сл. лист СФРЈ“, бр. 2/86), уређени су јединствени услови под којима, организације из области поштанског, телеграфског и телефонског саобраћаја, обављају поједине врсте поштанских, телеграфских и телефонских услуга и утврђује поступак за остваривање међусобних права и обавеза ПТТ организације и корисника ПТТ услуге, у вези са обављањем, односно коришћењем ПТТ услуга, у складу са одредбама Закона о ПТТ услугама и одредбама других закона који се односе на ПТТ саобраћај (члан 1. став 1.). Чланом 148. тог Споразума је прописано да корисник телефонских услуга може поднијети рекламацију на износ на који је задужен за извршене телефонске услуге, неправилан рад ПТТ радника у манипулативној телефонској служби и неправовремено и површно отклањање техничких сметњи (став 1.). У случају рекламације корисника телефонских услуга на рачуне ПТТ услуга, примјењује се поступак прописан Правилником о поступку и начину рјешавања рекламација корисника ПТТ услуга на рачуне (став 3.). Према ставу 4. тог члана ПТТ организација је дужна да на сваку писмену рекламацију корисника телефонских услуга, у року од 30 дана од дана подношења рекламације, писмено одговори подносиоцу рекламације са одговарајућим образложењем одлуке у вези са поднесеном рекламацијом. Ставом 5. је одређено да је ПТТ организација дужна да у року од 30 дана од дана подношења рекламације отклони техничку сметњу за чије је отклањање надлежна. Рекламација рачуна не одлаже плаћање неспорног дијела рачуна.

Правилником о поступку и начину рјешавања рекламација корисника ТТ услуга које је донио Управни одбор, туженог, на сједници одржаној дана 9.9.2004. године, регулисан је поступак и начин рјешавања рекламација корисника телеграфско-телефонских услуга (ТТ услуга), утврђени рокови за подношење рекламација, дефинисане службе и органи за рјешавање рекламација и начин њиховог рјешавања, прописани рокови за доношење одлуке о оправданости, односно о прихватању или неприхватању рекламација, те начин испитивања појединих ТТ система уређаја примјењених у ТТ мрежи (члан 1.).

За покретање управног спора против једног акта, није одлучно да ли је тај акт донесен од стране субјекта који је у државном, приватном или мјешовитом власништву. Одлучно је да ли се ради о таквом акту који је донијет у каквој управној ствари, а којим се рјешава о извјесном праву или обавези одређеног појединца или правног лица, како је то дефинисано одредбом члана 6. ЗУС-а. Акт који је тужбом оспорен, је по мишљењу овог суда донијет у управној ствари јер је њиме ријешено о извјесном праву, односно обавези, конкретно о обавези плаћања телефонског рачуна чију висину је тужиља оспорила.

Тачно је да на изричит начин законом, нису повјерена јавна овлашћења туженом, као недржавном субјекту, што може створити недоумице у погледу вршења управних јавних овлашћења. Међутим, тумачењем одредаба Закона о јавним службама, Закона о ПТТ услугама, Општим условима за вршење ПТТ услуга, те Правилника о поступку и начину рјешавања рекламација корисника ТТ услуга, произлази да су та овлашћења дата туженом. Ово произлази из чињенице да је тим актима, прописан поступак у погледу одлучивања по захтјеву за рекламацију телефонског рачуна, начин одлучивања, рокови те органи за поступање по захтјеву. То даље значи, да тужени, у провођењу тог поступка, непосредно примјењујући прописе рјешава о извјесном праву или обавези, корисника телефонског рачуна, потврђујући или региструјући одређене податке у погледу исправности телефонског апарата, телефонских линија и НФ парица те утврђујући постојање административно – рачунске грешке и с тим у вези да ли је извршен правилан обрачун рачуна по важећем ценовнику. Његов орган – Првостепена комисија доноси одлуку против које је могуће изјавити приговор у року од 8 дана од дана достављања одлуке, Другостепеној комисији предузећа.

Према томе, акт који је тужбом оспорен је управни акт и против истог се може водити управни спор, у којем се мора испитати да ли је тај акт, по ономе што је њиме ријешено, законит.

Због тога је суд, захтјев тужиље уважио, због повреде материјалног права, па је на основу одредбе члана 49. став 2. ЗУС-а, побијано рјешење укинуо и предмет вратио суду на поновно одлучивање, уз обавезу суда да поступи сагласно одредби става 3. тог члана.

Записничар:
Сувајчевић Слађана

Предсједник вијећа:
Кршлаковић Фикрет

За тачност отправака овјерава
Руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић